

Előfizetési árak:

Egész évre 5 ft — kr
Fél évre 2 ft 50 kr.
Negyed évre 1 ft 25 kr.

Külsőleg, külföldieknek
és utólagosnak egész évre 4 ft.

Minden a lap szellemi részét illető
közlemények a szerkesztőséghez (földi
város, papnövevény utca 9. sz.) — az
előfizetők, hirdetések és felhívások
csak a kiadói hivatalba, Huszár István
könyveskereskedésébe küldendők.

Megjelen vasárnaponként.

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetési árak:

Egy négyhasábos petitor
ára helyegyen kívül 8 kr.
Többzori közlésnél árked-
vezmény.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 ft 30 kr. hely-
leggel együtt. — minden
további megkezdett 100 szó
után 1 frttal több.

Kéziratok nem adnak
vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Hűség a hazához.

(D.) Ha ki sem is fogynak a pa-
naszból a mostani kormány ellen, hogy
egyházpolitikájával mely sebet készül
válni vallásunkon, de azért a nemzetiségi
lázgások, melyek majd ott, majd amott,
majd kisebb, majd nagyobb színter-
ben ki-kitörnek jelenleg, melyen elszor-
morítanak lelkünkben.

A hazáját őszintén szerető polgárra
nyanis mindenkor megdöbbenő az olyan
jelenség, mint a milyennek a minap Ko-
lozsvárott a törvény egész szigorával kel-
lett fellépni, de ránk katolikusokra az
oláh fészkelődés s más hasonló mozgal-
mak más vidékeken éppen most: kétsze-
resen lesújtó hatással vannak. Először
azért, mert a haza integritása és az egyi-
vétartozás érzete ellen való bűnököt
utálunk, utálunk most és mindenkor, hi-
szen a katolicizmus alkotta meg és tar-
totta fenn e hazát, mint ősi alkotmányos
Magyarországot, — és másodsorú lesújtó
hatással vannak ránk, mert, különösen
most, zavarják praeventív küzdelmeinket
a jelenlegi kormány perfid egyházpoliti-
kája ellen.

Ez is küzdelem, ez a miénk, meg
amaz is küzdelem, de — tudjuk — ég
és föld kettő között a különbség s mégis
katolikus szent ügyünknek kaján ellen-
ségei nemde ennek a mi küzdelmünknek
a rovására zsákmányolhatják ki amazt?
Nem mondták már, hogy a kormány el-
leni küzdelmeinkben a dákorumánok, a
pánszlávok a szövetségeseink?

Eppen ezért kétszeresen lesújtó ha-
tással vannak ránk katolikus magyarokra
ezek a mostani nemzetellenes mozgalmak,
mint hazafiakra s mint katolikusokra.
Mert midőn mi a kormány mostani poli-
tikája, vallásügyi törvényjavaslatai ellen
küzdünk s jövőre is küzdeni fogunk, tesz-
szük ezt ab an a tudatlan egyrészt, hogy
csak a hig velejű ember nevezheti a kor-
mány valamely javaslata ellen való küz-
delmet a haza elleni küzdelemnek és tesz-
szük másrészt, mivel megvagyunk gyö-
zödvé, hogy küzdelmünk se a haza alkot-
mányát, se pedig a bevett vallások tör-
vényes jogait nem sérti, hanem vallásunk
törvénybiztosította épségének védelme
csupán.

A nemzetiségi túlkapások ellenben

ránk katolikusokra nézve idegenek s
nem a katolicizmusból származnak.

A mi küzdelmünk a kormánynak s
nem a hazának szól. Azt ostromoljuk,
mert jogtalanságot akar elkövetni rajtunk;
ezt szívből szeretjük, mert a mi hazánk
ő, melyhez jó és balsorsunk kötve van;
melyen bölcsünk ringott s sirunk takarni
fog. Szeretjük magyar hazánkat azzal az
odaadó szeretettel, mint a melylyel szer-
etjük egyházunkat, Krisztus igaz egy-
házát.

Azért amint most ennek ügyében
küzdünk a márcól-holnapra élő kormány
ellen, úgy küzdöttünk mindig és fogunk
küzdeni a mindenféle pánszláv, pangermán,
dákorumán velleitások ellen s bármi
sors érjen is bennünket itten mint kato-
likusokat, azért hazánk ellenségeihez soha-
sem szegődünk, ezek táborában nem fog
találni soha senki. Oláhoktat vagy pan-
szlávokat nem hívunk segélyül, még ha
rosszra is fordulna a sorsunk.

Jézus is sirt hazája, sirt a hálátlan
Jeruzsálem felett; de hazáját még se
hagyta el, szeretetét tőle a halálig meg
nem tagadta. Hát pedig ennek a mester-
nek a tanítványai vagyunk mi katoliku-
sok a hazaszereteten.

Küzdünk mi a kormány ellen, de
azért a mi küzdelmünknek senki a nem-
zetiségi igazságokkal kapcsolatba hozni
ne merészelje, mert mi ezen igazságok
megfekezésére minden jó hazafival kezelt
fogunk. Erdékünkben áll ez, nemcsak mint
hazafiaknak, de mint katolikusoknak is
együttal.

Mert kikből is állanak azok a hazához
hűtelen dákorumánok és pánszlávok? Pan-
románok azokból az oláhokból állanak,
akik a görög keleti székizma felé kacsint-
gatnak; a pánszlávok fészke pedig —
ittén csak közismereti tény akarok kon-
statálni — a lutheránusok között létezik.
A pánszlávok tábori kara a felvidéken
lutheránus pásztorokból, tanítókból és
ügyvédekéből van összetehozva s hogy
másmint sines az másképp, éppen a napokban
a lapoknak a bekési evang. esperesség
gyűléseiről hozott közleményei mutatták.

No ilyen barátokat mi katolikusok
nem keresünk, vallási ügyeink védelmére
ilyenektől segítséget mi nem kérünk, s
ha ide kínálnák is, mi azt férfias öné-

zettel visszautasítanók, nincs szüksé-
günk rá.

Visszautasítanók, mondom, mert a
hazának ellensége egyértékű az anyagiyl-
kossal, az ilyennek pedig nem baráti kéz,
de az akasztófa való.

De máskülönben is, micsoda eszeve-
szett gondolat az, a mi mostani küzdel-
meinket holmi pánszláv tendenciákkal
párosítani akarai, mikor a kormány éppen
a protestánsok házassági jogát, mely sze-
rint a házasság a protestánsoknál mosta-
nig is polgári kötésnek tekintett, ránk
katolikusokra akarja oktrojálni? Hát
azokkal fogunk mi szövetkezni, a kiknek
a tanai ellen éppen védekezünk? Nem
mi, de ilyen formán a kormányhoz szö-
vetségesei a katolikusok elleni mostani
küzdelmében a pánszlávok, amely kormány
úgy látszik nem tudja, mit csinál.

Tehát tudva és akarva nem igazat
mond s épen azért nem becsületes em-
ber az, a ki a katolikusoknak mostani
küzdelmét, nem a haza, hanem a kormány
ellen, holmi hazaellenes aspirációkkal pá-
rosítani akarja.

Mi a mostan felburjánzó nemzetel-
lenes mozgalmakat elítéljük s a hitvány-
lelkű agitátoroknak szigorú megbüntetését
kivánjuk. De védjük vallásunkat, Magyar-
ország ősi vallását, mert hazánk és val-
lásunk integritását megőrizni egyképpen
kivánjuk s ebben magunkat senki által
tálszárnyaltatni nem engedjük.

Igy ketté választva a két dolgot,
amely nem tartozik egymáshoz, t. i. a
katolikusoknak mostani vallási küzdel-
mét és az itt ott jelentkező nemzetel-
lenes velleitásokat, azt mondom nektek ti
katolikus testvérek s kivált ti paptársak
itt a felvidéken, hogy küzdjétek férfiasan
a vallásügyi tvjavaslatoit ellen és egy-
ttal szeressétek hazátokat, Magyarországot,
mint eddig. Közöttetek, vidékeiteken agi-
tálnak azok a luth. ügyvédek és pászto-
rok, akik nem szeretik az állam nyelvet,
a magyar nyelvet, a magyar nemzeti egy-
ség ezen kötelekét, s nem szeretik álla-
munk institúcióit. Se ingerlő szavak, se
példájok ne hasson rátok, egy se legyen
közöttetek általok megtevesztve, mint eddig
is úgy szólván magatokra hagyatva ellen-
álltatok az áramlatnak. Nem lehet ugyanis
barátja a katolikusnak az, aki ellensége

a magyarnak, mint a tapasztalás bizo-
nyítja.

Az isteni gondviselés közös hazánk-
nak rendelte e földet, hát szeressük azt
s annak az intézményeit, tegyünk érte,
hogy felvirágozzék; tegyünk oly benső
ihlettel, mint a milyennel a német és a
francia papokat hallottam hazájokról, a
»Vaterland«-ról és »patrie«-ről beszélni.
Igy szeretve hazánkat: vijjuk meg
vallási jogainkat; de ha küzdünk is a
kormány ellen, azért semmit se tegyünk
a haza ellen, mert a katolikusnak harca
— Jézus példája szerint — csak ilyen
lehet.

XIII. Leo pápának körlevele Magyarország püspökeihez.

A magyar püspöki kar memorandumára,
melyet az — a királyhoz és a miniszterium-
hoz intézettek kivül — a pápához felter-
jesztett, elpanaszolva benne a vallásunkat
hazánkban fenyegető veszélyeket, a pápa
most terjedelmes körlevelében válaszolt.

Apostoli tekintély, mely bölcseség, ha-
zánk iránt való kiváló szeretete s ezek mel-
lett a kath. vallás jogos igazaiért való szor-
gokodás nyilatkozik meg a világ-egyház
fejének e sorain. A miket a pápa a püspöki
karhoz, mint a hívek vezéréhez irt, az mind-
nyájunknak szól, papoknak, világiaknak, szó-
val mindnyájunknak; mostani teendőink nagy
éleslátással megvannak leveleiben jelölve, úgy
hogy igazán most már csak rajtunk a sor,
azokat mind egyesült erővel teljesíteni s a
panasz helyett, tettekből szolgálni, felvira-
goztatni, majd diadalra juttatni egyházunk
ügyét hazánkban.

Öt pontba foglalhatók a pápa által elő-
irt teendők, melyek a kath. híveknek a
vegyesházasságok kötésétől való tartózkodá-
sára, kath. népgyűléseknek évenként való
tartására, vallásos és kipróbált erényű fér-
fiaknak képviselőkké választására, a kath.
sajtó emelésére és az ifjúság nevelésére, egy-
általán a kath. tanügyi buzgó felkarolására
vonatkoznak. Csak ezeket emelem ki.

„Hogy igen sok bajnak eleje vétessek
— írja ezen leveleiben a pápa — főfontos-
sága az, ha a lelkesek sohasem szűnik meg
inteni híveiket, hogy a más vallásúakkal kö-
tendő házasságtól, amennyire csak lehet,
tartózkodjanak. Jól kell a híveknek meger-
tenők azt, hogy az ilyen házasságoktól, me-
lyeket az egyház mindig rosszall, azért kell
főképen irtóznok, mert mint minagunk már
más körlevelünkben mondtunk: az ilyen
házasságok alkalmul szolgálnak a szent dol-
gokban tiltott érintkezésre és életközösségre,
a kath. hazasat vallására veszélyt rejtenek
magokban, akadályozzák a gyermekek kelő

TÁRCA.

Róma felé.

(Úti kép.)

Valamikor felszázaddal ennek előtte, ha
valamely magyar ember ráadta fejt, hogy
az alföldön 2-3 napi utat megtegyen, biz-
tosra vehette mindenki, hogy a kovácsot,
bognárt már jóval előbb rendelte az ud-
varba a födeles eszeza megtapogatása végett.
Valószínű, hogy az atyafiság is hivatalos
volt a bucsupohárra, talán vegrendeletet is
megírta a gazda. S amikor már behelyez-
kedett a kerekben járó birkába, lábaihoz
jókorra pincetokot helyezett meg, nehogy
utközben kifogyjon a „szusz“-ból; azután
megparancsolá a szolgának, néznie ki az ut-
cára, ha valjón nem jár-e arrafele valami
vén asszony, amit akkoron rossz jelnek vettek.

Mindez megváltozott. „Megy a gőzös,
megy a gőzös Kanizsára“, miniket is vitt
Budapestről egyfolytában a Dunántúlra vég-
ig egész oda abba az országba, melyet a
vén obszitos esakis citroma és narancsáról
szokott volt emlegetni.

Különvonatunk Szekesfehervárról álla-
podott meg első ízben, de csak rövid ne-
hány perere. A püspökkel egyetemben igen
sokan jelentek meg az indóháznál, kik mind-
annyian kivált a hercegprímás iránt mutat-
tak nagy érdeklődést.

Hegyes vidékhez szokott szemem alig
tudott betelni a róna váltakozó kepeivel.
Úgy tűnt fel, mintha az égboltozat volna
határa. Itt egy vékony kútgen kapaszkodik
a magasba, amott ismét gyönyörű szép eszda
bámulja tüzes paripánkat. A fiatalabbja ijed-

ten ugrik nehányat, hogy ismét bámulva
megálljon. Valamivel tovább megint egy mé-
nes látható, a buja fűben legezelve. A esik-
kös lova büszken emeli magasra fejét, éri,
hogy neki a többinél különnek kell lennie,
ha már gazdája arra választá, hogy rajta
kerülje meg a ménest és azt rendbe terelgesse.

Vegre Lepsénylenn teljestalt szivem
vágya, megláttam Balatont. Deli partjáról,
amerre vonatunk haladt, szépen beláttunk
a vizközepre, azon túl is. Oly esabiton szép,
nyugodt volt a tükre, hogy az ember el sem
hinné, mily haragos tud ő lenni. Pedig dr.
Szentcs utitársunk leírása szerint ugyan-
csak nem lehet haragját trefára venni.

„Olyan ez a Balaton — ügymond —
mint a szeszelyes asszony; mindkettő felhők
módjára változtatja kepet. Egy ízben tanár-
társaimmal közösen vitorlás kompot fogad-
tunk és kimentünk a Balatonra. Az idő ked-
vezni látszott; a nap derült keppel nézett
reánk. De egyszerre felszakadni kezd a víz,
bár egy árva szellő sem ért hozza; éreztük
már az ugnevezett „harmas hullam“ vere-
sét. Kompunkat labdaként dobalták a hull-
lamok, egy-egy hosszabb nyelvű utatunk is
nyult s biztosan elolvast, ha amolyan „el-
olvadó“ állapotban vagyunk. Egy tömegbe
szorultunk mindannyian a kompon, akár-
csak a megriadt nyáj“

„Szent Isten!“ — kiáltott közbe egy
„kis leány“; (a nevet el nem árulom, mert
hatha ő is elolvassa ezt. Jaj nekem akkor,
amiért őt „kis leánynak“ merem nevezni;
persze, mert meg nincsen 18 éves sem) —
„Szent Isten! de talán csak megmenekült
tanár ur?“

„Amint látai tetszik“ — volt a heg-
matikus válasz.

A túló oldalról reánk tekintettek a
zalai hegyek, s elette keltek felkembem

a multak emléket. Szomorú volt az igaz
hóni szive, mert nyelve a pusztára szorult
ki, de az Isten prófétát küldött a nemzet-
nek Kisfaludyban, a ki kezébe vette lant-
ját, szívéhez szóló dalokkal danolt apáinkról,
s a jobbák, mint gyermek a mesét, hallgat-
ták regéit, Mózesnek Nebo hegyéről legalább
megmutatta Isten az igéret földjét, de Kis-
faludy s kortársai csak a reményből merit-
hették ihletességüket. Ezen mult időt hallam
leléltani a zalai hegyekről. Az égő csipke-
bokr helye jutott eszembe, honnan maga
az Isten szolt: „Vesd le sarudat, mert ez
a hely, a hol állasz, szent föld!“ E hegyek
nevei, voltak regéinek címei.

„Ez itt Csobánc! — magyarázá Szen-
tes barátunk — ez megint Tatika, Somlyó...“
„Somlyó? Somlyó? ... hol van?...“
ejnye, de nagyszerű! — hallatszott most
hatam mögöl egy eltesebb hang — a „somlyai“-
ból nem ártana egy pohárral.“

Ime! a költe-zet egeből hová estünk?
A legnagyobb prózaba, melyből ismét csak
Szentcs uram szabadított ki valódi „somlyai“
meg „badaesonyi“-val.

Lasscskán beállt az alkony, Arany
Janos szerint átvette a tücsök esendes bíró-
dalmát; a paesirta is valahol fiain aludt,
fészke melegebe vonulva, magam azonban
nem tudtam megvalni a tajról, annál is in-
kaib, mert egy nádasnak égése köté le
figyelmemet.

Valamivel nyole óra után lehetett már,
midőn Nagy-Kanizsára értünk, a hol a ki-
világított perronn megint nagy és díszes
közönség várakozott reánk. Kijutott az „el-
jenek“-ből s ő eminencijának virágoskrot
is átnyújtott az előzékeny kanizsiai höl-
gyek. Meg kell őket már csak azért is di-
csérnem, mert egyikök nélkül aligha jutot-
tam volna vacsorához. A pincérek egymást

kergették és mi etelt kerestünk; szinte azt
hittem, hogy jámbor zarándokhoz illően bőj-
tolni fogok, midőn az egyik hölgy megfogja
az ételhorzó pincért és engem ez által egy
jó vacsora előzményehez juttatott. Devotus
femines sexus! Közös vacsoráról vissza-
terő társaim azután eleget mondogattak,
hogy miért nem cselekedtek ők is hasonló-
képen, én azonban örültem, hogy ők drága
penzen vettek étkezési jegyeket, én meg
olesón és kényelmesen étkezhettem a kupe-
ban. A körülmények ez egyszer megint ked-
veztek jelszavannak: „Kommt Zeit, kommt
Rath!“

A várakozási idő elteltével ismét vit-
tek tovább, most már az éj sötétjébe. Hogyan
fogjuk az eszszakat eltölteni? Nem is trefa-
dolog olyan magamfele embereknak, akik
meg idegen ágyban aludni sem tudnak, lé-
vén azok rendesen nálammal rövidebbek; és
itt meg ez is jó lett volna, de fíradt tag-
jaim hiába kutattak ilyesmi után. Végére
is az adott körülmények között az látszott
a legkényelmesebb fekhelynek, a melyen
egyáltalában aludni lehetett, ilyen pedig
csak egy volt: a kocsi parautalései.* Ezeket
jól előre húzva, annyira, hogy a közepén
összeérjenek, akkora síkságot alkottunk, hogy
ketten-harman egyenesre is nyujthatuk volna
tagjainkat, de hat embernek már szükeken
volt kimerve. Csak mikor már hűvösebb lón
a levegő, keresem fel helyemet. Szerencse,
hogy az Úr Isten gazlók és szaladók for-
májára mérte ki lábam hosszát; ez egyszer
nagy hasznát vettem, felülről lévén kényte-
len az élő lényekből összekevert akadályo-
kon átkelni. Hamarosan egyik se tudta volna
össze-visszahajnyt tagjait megléni; akáresak
a szakolcaiak, kikkől azt beszélik a rossz

* Csak nem utazott első osztályon?

A szedőgyerek.

neveltetését és igen gyakran okozói ama ferde gondolkodásnak, mely szerint a házasok megszokják a vallásokat egyenlő értékeknek tartani, nem tevének különbséget az igazság és a hamisság között." — A veleges házasságok kötésétől való tartózkodást sürgeti.

Mivel a közegyetértés erősítésére, valamint a kath. férfiak tevékeny buzgólkodásának felelősségére, mint a tapasztalás mutatja, kiválóan hatékony és üdvös erővel bírnak az évenként tartott *népgyűlések*, amelyekben a püspökök elnöklése és vezetése mellett, a kath. közügyek s a további teendők módjai megbeszéltek, azért igen-igen óhajtuk, hogy ilyenek nálatok serényen megtartassanak. — A kath. népgyűléseket ajánlja nekünk.

Arról is komolyan kell előre gondoskodni, hogy a *törvényhozók testületébe* (a képviselőházba) oly ismert vallásosságú és kipróbált erényű férfiak választassanak be, akik alkalmasak a feltételükben, vagyis az egyház s a katolikus jogainak megvédésére készek és serények is. — A választásokra figyelmezteti a katolikusokat.

Látjátok ezenkívül, hogy úgy a *hírlapok*, mint a könyvek segítségével mily buzgón iparkodnak azok, kik az egyháztól elterveledtek, hogy téves tanait s felforgató véleményeiket minél szelesebb körben elterjesszék, megrontsák a tiszta erkölcsöt s a népet a keresztény életmódtól elcsábítsák. Lássák be tehát végre a ti híveitek is, hogy ideje már e teren is valami *nyugóhat* kezdeményezni, s rajta lenni minden módon, hogy a betűvel szemben betűt állítsanak, mely az ellenfél erejét férfiasan ellensúlyozza s a terjedő bajoknak alkalmas ellenszert szolgáltat. — A kath. sajtót köti szívünk.

Különösen pedig azt akarjuk, Tiszteendő Testvérek, hogy legfőbb törekvétek a gyermekek és az ifjúság nevelésére legyen irányozva... bizonyos ugyanis az, hogy a gyermekek józan és vallásos nevelésétől nemcsak a családoknak, hanem magának az államnak a boldogsága is a legnagyobb részben függ... Igen célravezető lesz, ha minden egyházmegyében egyházmegyei és esperességi *tanfolyamok* állítanak, amelyek a püspökök az iskolák helyzetéről és állapotáról, sőt más, a hit és erkölcsre, a lelkipásztorkodásra tartozó ügyekről évenként tájékoztassanak. — Az ifjúság kath. nevelését sürgeti.

A jövőre reméljük, — így ír vége felé a pápa —, hogy Magyarország *katholikus férfiai*, látván közállapotaink igen veszedelmes fordulatát, belátván mindazokban, miket mondtunk, irántuk való atyai gondoskodásunk, bizalmunk, jóakaratumk bizonyosságát, összes erejüket megfeszítik, és minden tisztelettel, amelylyel irántuk tartoznak, *kívánják tanácsainkat*, intelmeinket. Veletek, T. T. papságtokkal és a kath. néppel lesz az irtalmas Isten, győzelemre fogja segíteni buzgólkodástokat, ha egy szívvel lelkkel, laudatlanul fogtok munkálkodni a vallás ügyében". Egyetértést, kötelesek teljesítést ír elő mindnyájunknak, papoknak és világiaknak egyaránt.

Íme ezek a főpontok a pápa körlevelében, melyet püspöki karunkhoz intézett. Mindegyik ponthoz egész kommentárt lehetne írni, de magok közállapotaink is elég magyarázatot nyújtanak azokhoz. Katolikus férfiak! gondolkozzatok ezen pontok felett egyenként és be fogjátok látni, hogy társadalmi életünk egy-egy ehető sebe van érintve azokban, melyet rajtunk áll orvosolni.

Sőt ezt tenni immár elodázhatalan kötelességünk, s ha a visszavonás, panaszok helyett együttes erővel cselekszünk,

akkor megsegít az Isten is. Legyen tehát a pápai szó a katolicizmus megújulásának kiinduló pontja a magyar katolikusok összes rétegeiben. Atyánk szövege, mi mindnyáján követjük útmutatását, mert ezt tenni kötelességünk.

Bármilyen különben bennünket ez idő szerint a régi és tartós mulasztásaink miatt, ha megesszük, ha életre keltjük mindazt, amit sz. atyánk Atyánk e körlevelében előírt, akkor legalább egy szebb jövőnek készítjük elő talaját s unokáink reparálják majd mindazt, mit mi elveszítettünk vagyunk kénytelenek.

Mert a jelen nagyon sűrű, tele van dudával, mi már csak egy szebb jövő számára dolgozhatunk. Fel tehát társas munkára hű katolikus férfiak és vezetők!

Maróthi.

Agrár állapotaink.

Hazánkban mindenütt s így a Felvidéken is népünknek semmire sincs oly nagy szüksége mint gazdasági reformokra, s íme e gazdasági reformok kenyeré helyett most vetkes konvenciókból az egyházpolitikai ugynevezett reformok követ merik e népnek nyújtani, a népnek, melyet ősei telkéről nagyrészt kizavart a liberális gazdálkodás.

A modern liberalizmus lényegének első mozzanata határtalan külső kényszer, mely mindenre kiterjed, és a forradalom szellemi vívmányainak elfogadása; mert mint Hagele mondja: „a forradalom a szabadelvűségben diadalmat aratott, mert az ősi telkeket, melyek a földönfoglalókat érte el". S így nem esoda ha e korszerű képviselőnek nines érzékek a termelő nép, nevezetesen az önálló kisgazdák szükségletei iránt; nem esoda, ha arról hogy és miképp tarthatók meg a meg meglevő magyar kisgazdák ősi telkükön, hogy évenként ézeren és ézeren ne tessenek földönfutókká — egyáltalán nem gondolkoznak.

A szabadelvűség tág kaput nyitott a különféle tőkepenzes társulatok létesítésének, melyek a rohamosan tönkremenő parasztagazdasági kiskereskedelmének és gazdaságának gyakorlati megfontolói. S e körülmény manapság a kisgazdára nagyon is érezhető, mivel mindent, a mit csak igényel, drágán kénytelen venni.

Nem egy kisgazda s felvidéki hazánkban panaszokdók napjainkban, hogy mily más élet volt az fiatal éveimben, első volt minden, az adó kisebb volt s a természet is többet hozott be. De ha áll mindentől az, hogy „nullus effectus sine causa", nézzünk jelenlegi állapotaink szülőkeit: az állam kiadásai jelenleg relative nagyobbak s így az adófizető tömegre nehezedő teher is nagyobb; a mi apaink szerényebben, elesőbban éltek mint mi, de igényeink is nagyobbak amazoknál, s következőleg minden drágább is. Ez utóbbi körülmény a gazdasági viszonyokat annyiban befolyásolta, a mennyiben a földek ára rohamosan felszokott. Igaz, a gazdaság előrehaladt, a termés ára megjobbold napjainkban, de ennek bébeje ismét a külföldi konkurencia, melynek fogva kisgazdáink a termés utáni várva várta hasznát el nem érhetik.

Ha felvidéki kisgazdáink penzzavarban szenvednek, vagy szükségleteik fedezésére megkiváncsolt eszközök hiány vannak, önkénytelenül is a tőkepenzesek karjaiba rohannak s ez eladósodás teszi tönkre gazdáinkat. Innen van az, hogy felvidéki parasztagunk manapság igen sok esetben már csak bérli vagy napszámos a saját telken, a termés pedig a tőkepenzesé; a parasztagazdának meg-hagyták a heját s a tartalmát meg fentar-

tották maguknak a hitelezők. A szabadelvűség — jeltett meghatározása szerint — úgy látszik, mintha csak azért emancipálta volna a kisgazdákat a régi feudalizmus alól, hogy őket a kamat rabszolgaságába görnyessze. Nem esoda, ha a konkurencia dédelgette pénzhatálat magához ragadja a hazai földet napról napra jobban s jobban.

Ezek után mi legyen fő törekvése a kormányának? — Mikor Franciaország a 18 század első évtizedeiben az esztelen rendszerek folytán már a tők szelére jutott, Fleury bíbornok a mint 1726-ban a kormány élére jutott, belátta, hogy az országot másépp megmenteni nem lehet, mint a gazdaság egyszerű kezelése által.

Mi nálunk is — ha csak nem akarjuk, hogy vesszen a nép, vesszen el a hon, csak legyünk liberálisok — a kormányának biztosítani kell parasztagazdánk a tőkepenzesekkel szemben, ne hogy elnyelje őket a kapitalizmus molochja s megvédeni terméseiket a külföldi konkurenciával szemben. Igaz, hogy a verseny növeli s hatványozza az elesőséget, de a ki csak arra törekszik, hogy az elesőség maximuma urálja a vásárokat, az parasztagazdánk nyomorba sújtja. Ha a vásárokon elesőség uralkodik, akkor parasztagazdánk szegényednek; ha pedig ezek szűkölködnek pénzben, hiány vagyunk annak m. is.

Igen! de ellentétik: ha drágaság van a vásáron, megéri ezt a fogyasztók. Igaz ugyan, azonban az állam feladata megvédeni a nagy tömeget, — melyből a consumensek élnek — hogy az képes legyen megfelelni a kormány diktálta kötelességeinek. E nagy tömeg pedig: kisgazdánk, földeszeink. Nem az *egyházpolitikai program*, a *ciவில்házaság* a *polgári anyakönyv elfogadásától függ a haza jövője, mint egy híres politikai író ur állította, de hazánk és nemzetünk jövője igenis attól függ, hogy mind több gazdasági-lyag önálló kisgazdák legyen; parasztagazdaisztályunk képezi ugyanis azt a sziklat, a melyen összes társadalmi és politikai viszonyaink nyugosznak. Ha a kisgazdákat elhajtjuk ősi telkükől, akkor állami létünk is elveszti szilárd alapját. Nem mindegy tehát az, hogy akármik bírhatja a földet, csak fizesse utána az adót.*

Egyazert, ha megakarjuk akadályozni a parasztagazdák ama fatumát itt a Felvidéken, mely azt évenként nagy seregekben kivándorlásra készíti, karoljuk fel ügyüket! Utanozzuk s utanozni szeretjük a külföldet a rosszban, járjunk tehát egyszer már nyomdokaiban a jól illetégek is. A német gazdák ez éven Berlinben megalkották a gazdák agráregyletet, hangoztatva, hogy hazájuk legbiztosabb alapja a mezőgazdák osztálya, a miért is ezt kell istapólni.

Nálunk a gazdasági egyletek még mindig olyanok, hogy csak uraknak valók, de hogy különösen a parasztagazdák általános helyzetével foglalkozzunk — az ki van zárva.

A haj megelőzése végett tehát vegye kezé ügyébe a kormány a gyepőt, s a többi között szervezzen parasztagazda-egyleteket, melyek egyedül a mezőgazdasággal önállóan foglalkozók helyzetét hivatják megjavítani. Pusztuló felvidéki kisgazdáinkat ne szuro-nyokkal marasztaljuk itthon, ez mind hiába-való, hanem csakis úgy, ha számalmas hely-zetükön segítünk, s akkor szuronnyal sem lehet őket kihajtani innen! *Benyás István.*

A püspök kosztosai.

A Roskányi által emelt fényes menház szokatlan ünnepe szühelye volt szept. 8-án. A nagy főpásztor elragadta a halál,

Szt. Péterben volt a reggeli s az általános mosakodás. A nagy hegyeket látva, töprekedésbe esik az ember, ha valjon hol érünk itt ki. Négy alagút és egy kisebb álmás után mindjában kezdünk ereszkedni lefelé. Nehol már meglehetősen szűköt lát-szanak, apróbb fákkal s a rajtuk esüngő szőlőgirdellőkkel szegélyezve, de Sessana állomástól megint zordonabb lesz a táj egész Nabreziánig.

Sok alaguton végigfurakodva megpillantottuk a tengert, én eletemben elő-zór. Valóban nagyszerű látvány! Többször elűnt, majd ismét más ponton láthattuk robogó vonatunkról. Miramare nem lehetett látni, a tengerből felszálló párok elődtek teljesen. Jobbról-balról egymás után tűnnek el az egyes városok, akarsak éjfel a hiderfény, vagy a szentjános bogár.

Görz, a tudóbetegok reménye körül a természet tavaszi pompájában díszlett, s ezt bámulva, alig vettük észre, hogy házastársunk Ausztria végállomása felé közeledünk. Cernoms! Mint a kalitkájából szabaduló madarak, úgy szütnék a kocsikból a szabadba, hogy görberé ilt tagjainkat egyenesre jár-hassuk. Az állomással szemben selyemfónó áll, melyből gyönyörű női hangok szeltek a levegőt, a „Salve Regina"-t énekeltek nekünk s a fono elebe szaladt lányok kendők-kelettek és kívántak „szerencsés utat!"

Udine volt az első állomás olasz föld-dő, a podgyaszvizsgalat is itt ettetett meg, és mondhatom, elég udvarasan. Azután jött a második gond, az etap, de itt meg hagy-ján ment a dolog, mert a vendéglős német származású. Földműves társaink a fak alatt, hűsben végeztek el ebédjüket kosaraik tar-talmából, melyekben, legalább a bácskaiké-ban, jó „tokai" is rejtőzött. Egész sereg olasz vette őket körül, bámulták rámas csiz-

mielőtt tanuló-árváiról gondoskodott volna, de az Ursten támasztott helyébe profétát, kinek szíve úgy dobog a tanuló-ifjúságot, mint Nyitra századokra halhatatlan főpász-torának. Bende Imre, mint már isme-telten kiemeltük, két márékkal szorja a pénzt, hogy a gimnázium növendékeivel eresz-tesse, hogy Roskányi nyomdokaiba lépett, s közölök negyvennek állandóan a Rosk-ányi-fele menházban élelmet nyújt.

Nem a mi gyenge tollunk, hanem a nő maga desíri mesterét; mert a minek tanui voltunk, oly megindító volt, hogy őszin-ten sajnálhatjuk mindazok, akik — fájdalom sokan — az ünnepléről elmaradtak. A nö-vendékek alumneumának volt t. i. formai megnyitása. A keresztény nőegylet Tom-bor Kornél né urhölgy ő nagysága képviselte. Bende püspök tanuló-gyermekeit tudvalevő-leg a keresztény nőegylet gondozására biza-ta. A tanulók kettő sorokban vonultak a inté-zet dísztermébe, hol az alelnökön kívül a város polgármestere Kostyál Pál, Rédegy és Nikl főkapitány, Ocskay László, Mérey Ágost-on, Faschler tanácsos, a püspök képvisele-temben pedig Markovics János volt jelen. Ott volt még Hevera János, Szmda Kálmán, Weiss József szerkesztő és lapunk képviselője, Markovics János a többi közt meg-nyitó beszédeben ezeket mondá:

Sok özvegy — ugymond — sok árva, sok szegény keserves könyveket hullatott jötevője után s bizonytalanul nézett a jövő elé, s nem akadt senki, ki keserveben vi-gasztalót mondhatott volna. De nem azért volt boldogult főpásztorunk nagy életében, hogy halála után ismeretlen maradjon, nem azért gyakorolta a jötekményságot, hogy ha-lála után az intézetek, a szegények, az el-hagyatottak szűkölködjének, gondoskodott ő mindezekről óriási alapítványaival, a melyek sok könnyet megszártanak, sok elkeseredett keblet megvigasztalnak, neki pedig halha-tatlan nevet szereznek. Áldott legyen.

Az általa elartottak és segélyezettek csak egy része jutott az elhagyatottság szo-moru sorsára, s ez azon tanuló-ifjúság, a melyet a nagynevű főpap mindig legnagyobb örömmel segélyezett és saját konyháján fón-tartott. Lett volna ugyan mód, de *sőt el is lehetett volna várt a nevelés és oktatás jö-veitől*, hogy a megfosztott jötevőt helyettesít-sék, de sajnos, a nyitrai tanügy iránt min-dig mostohán viselkedő vezérbíróiak e szegény elhagyatott tanulóknak a jobb jövő remé-nyenél egyebet nem juttattak.

De reményünkben nem esdatkoztunk, eljött hozzánk a mentő-ésillag, a mely fé-nyével eláraszt mindnyájunkat, megjött a várva-várt atyánk, Bende Imre püspök úr személyében, hogy az elárult Nyitraeg-yházmegyének kormányzását átvegye, és úgy a papságot, mint a híveket jószág szívevel megvigasztalja. Még távol volt fölünk, sze-mélyét vajmi kevesen ismertük, leereszkedő modort nem elveztek, az olvasott és szóval kapott hírek mindnyájunkat elragadtak és azon meggyőződést érleltek meg bennünk, hogy ő, a kiválóan méltó utódja lesz a nyitrai főpásztoroknak...

Midőn még csak szelleme volt köztünk, a midőn anyagi szükségleteinkről csak a hírek után volt némi tudomása, már is ígé-retet tett, hogy a tanuló-ifjúságot mindenk-előtt segélyezze; szándékozik, s midőn mind-nyáján tudjuk, hogy ő méltóságának kegyel-mes püspök urunknak a kezdet nehezségevel kell küzdenie, megis 4000 frtnyi segélyt utalványoz a szegény tanuló ékezésére, azt hiszem nem túloztam, midőn kiemelttem, hogy nagynevű elődjei között méltó helyet foglal el.

Midőn azonban püspök urunk e 4000 frtnyi segélyt adja, ezzel csak töket rak le,

májukat, de még inkább a paprikás szalon-nát és a szép kenyeret. Ez utóbbiból nekik is juttattak a mieink.

A vonatvezetők „partenza" és „pronto" szavai már ismét helyünkön találtak, hogy még heljebb hatoljunk amaz országba, melyet a hajdani obsitos csak citroma-és naranc-sárolt szokott volt emlegetni. Az egész kör-nyék olyba tűnik, mintha egy kertnek volna folytatása, közbe-közbe kertészlakokkal me-gszáktva. Feltűnt, hogy madarat, keresztet vagy egyéb szent jelt a hatáiban nem látni; az olasz úgy látszik a templom helyeiben pontosítja össze kegyelele tárgyait. Pedig akármik mit mond, megis csak jól eshetik a fáradt munkásnak, vagy az utasnak, ha a kereszt még az övenél nagyobb fardalmakra emlekezeti küns, a szabadban is. A hegye-ken virág, városok, falvak láthatók; eltűnik a hegyes torony, hogy helyét adjon a lapo-sabb tetűnek. A nép is egészen más. A szőkével szemben túlnyomó a fekete, fodros haj, a barna arcszín. Négy kerekű szeke-ter hiába keresnel az úton; helyette látsz ket nagy kerekben járó taligát, melybe vagy csak egy ló van fogva, vagy ha több, nem mint nálunk egymás melle, hanem egymás elebe. Hal-gatagton bámuljuk a parkszerű vidéket. Kiki ö-magával van elfoglalva és fáradtak is voltunk.

Bolognában, a tudományok régi szek-helyén megvacsorálva, fáradt testünknek szinte jól esett, hogy az Apenninek pusztá maga-lataira s völgyeire az éj sötéte borult. Innen kezdve úgy szólván a föld gyomrában haladtunk tovább 46 alaguton keresztül. Borzalmas egy zakatolás volt az. A szép Flórene mellett csak átfutottunk, alig néhány percet aludván az állomásán.

De szives olvasom is alighanem fáradt már, azért: a viszontlátásra Rómában.

Czeizel György.

nyelvek, hogy tisztára mosott fehér mellény és nadrágban mentek ki a zöldre, s ott jól mulatván, a fível való sok rokonszenves érintkezés által annyira elváltoztatták nad-rágjaik eredeti színet, hogy most már egyi-ki sem ismert saját lábára, s nehogy má-seval cserélje el a magáét, inkább fekvé maradt valamennyi. Nagy kérésre azután egy arra menő idegen segített rajtuk, va-lami palafélével kutatván elveszettnek hitt végtagjaik után, amit nem annyira látni, mint inkább hallani és érezni lehetett.

Nagynehezen sikerült Morfeusz ő ke-gyelmenek engem is birodalma polgárai közé sorozni, de nem hiába, hogy hiányzott a ke-nyelem, nyugodt alvásról nem lehetett szo-m. Hozza még kellemetlen álmok is háborgat-tak. Zárt helyen képelem magam, melynek „legsötétebb Afrikájában" rettenetes ször-nyet veltem hallhatni, s rám szegzett nagy villogó szemet láthatni. Futni akartam előle, merev volt minden tagom. Reszkedtem, s az izzadság egész esőpekben ilt ki homlo-komra. Érzem, hogy a szörny mozog, felém közeledik, arcom égni kezd meleg lebelet-től, s akkor egy nagyot kialszva, s még na-gyobbat rugaszkodva, improvizált fekhelyün-kön álltam fejemmel a kocsit föledet elére. Minden csendes, csak baloldali szomszédom morog valamit, alighanem kapott valamit ugrásom közben. Megint lefeküdtem, de alud-nom nem igen lehetett, csak „szundikalni".

Egyszerre a kupé szögletéből különös hangok ütődnek fülemhez — „Chrrr-ha...!" — szólt a bariton szóló, piánón kezdődve és crescendo erősödőve. Majd ismét néhány taktus után eles diszant lesz belőle, — „Hirrrr-ha...!" — Akár merget vehetnek arra, hogy ez volt előbbi álomnak okozója. „Rettenetes hangok!" — hallatszék valahonnan az ülések alól — „Hallja szom-

szeduram! ebredjen nagy álmaiból, hagyja abba azt a hangot, különben a vidék összes kutyái vonitva szaladnak majd utánunk."

A megszólított fordult egyet és foly-tatta más hangban, én meg, amúgy is haj-palodván már, elvegeztem reggeli toalette-met, s kiáltam nézni a vidéket. Reg túl voltunk már hazánkban, a Murát is által leptük. Ez utóbbi, mint mondják, nagyon kedveli a muraközi apátot, mert évente legalább 600 frtot hoz neki kavicsban.

Reggel fele a talaj mindinkább sziklás lesz, a völgy szűkül, csupa hegy mered az egnek; majd ismét tagulni kezd a völgy, szép rétek gyönyörködtek a szemet, s Lai-bachnál vagyunk. Fekvése igen szép; köze-pen, mint ember fején a kalap, látható egy magaslaton a katonai erőd, a tisztaságról tanuskodó házsorokból szép templomtornyok nyúlnak a magasba, s a háttérben terjedel-mes hegylánc vehető észre. Az egyes dom-bok tetején látható templomok, kápolnák meg növelik a kedvező benyomást. A nő-helyek és gyárak szloven feliratai arra figyel-meztetnek, hogy már Krajnában vagyunk.

Benne voltunk a híres Kar-zit-hegy-ségben. Pusztá kőhalmazok, kopasz hegy-óriások nezek read.

Valamikor gyönyörű erdősegek boríták e hegyeket, de a velencei köztársaság kal-márait, mint nálunk bizonyos „fabárok" mind elpusztították; a megmaradt termőföldet azután lemesták a zaporesők, vagy leszeite a bora szele — és most pusztán áll a szikla. Csak a mélyebb katlanokban veri fel a ta-lajt a fű, s a szorgalmas hegyi lakó körül-veszi lallal, beülteti és munkálja area ve-rejtekével. A silány termés Árva zabvetéseit juttatja eszébe az embernek. Meg a vasuti töltést is erős kőfalakkal kell vedeni a bóra-szelek ellen.

a melynek kamatait kath. egyházunk és kedves hazánk fogja élvezni, kegyelmes urunk u. i. azt óhajtja, hogy e tanuló-ifjúság jó erkölcsökben és hazafias szellemben nevelkedjen, hogy így egykor a hazának hasznos és érdemes polgárivá váljanak, és hogy e célját elérhesse ő méltósága a ker. főgályás elnöke szármáyai alá helyezte ez ifjúságot. És igen tapintatosan, mert noha az egyület, a mely nem nyereszkesedési, hanem jótékony célból alakult, elég garanciát nyújt püspök urunk óhajja elérhetésére, azonfelül ő méltósága Thuróczy-Tóth Zsuzsanna az elnökön személye oly biztosíték, a mely minden kétséget eloszlat és a kívánt célt biztosítja.

Erre Tombor Kornél né urhölgy meleg szavakkal biztosította a jelenlevőket, hogy a főgályás egyik legszebb feladatának, sőt nemes ambíciójának fogja tartani, hogy a tanulókat a püspök óhajához anyai szeretetben részesítse. Végül Kostyál Pál polgármester hó köszönetet mondott a város nevében és felkérte Markovics urat, hogy e köszönetet a főgályásnak is tolmácsolja.

Ezután az ifjak Hermin testvér vezetésével az ebédelőbe vonultak le, hó szörnyűség nagy istben leves várakozott rájuk. Hermin testvér nagy merő kanállal felfegyverkezve egyenként osztogatta az üst tartalmát, kiesinynek nagyon egyaránt. Eközben egy ludkosár nagyságu lábatlan „lábas“-ban oly izletes mákos csirkákat hoztak, hogy akár a vendégek is szívesen hozzá láttak volna, ha ez által meg nem rövidített a deakokat.

Egy sajnálhatja igazán, hogy a megható ünnepek tanuja nem volt; egy, aki legközelebb érdekelte volt, s ez maga a jótékony püspök.

Helyi hírek.

Bende Imre püspök ur ő mlta szept. 9-én Mocsmonokról Nyitrára érkezett.

Eljegyzés. Weszely Antal városunk tekintélyes polgárának fia f hó 3-án eljegyezte Nyitra-Iváncán B o s s á n y i Etel urhölgyet, özv. Bossányi urnó leányát.

Térzene. Ünkenytest tüzoltóink a felett való örömben, hogy hosszú idő óta nem kellett alkalmazni szereiket, f hó 14-én este a városához köztérre adták. Hat hiszen jobb is, inkább muzsikálnak, mintsem — trombitálnak.

Kisasszonynapja. Szept. 8-ika Nyitrán búcsúnapp, mely látogatottságra nevezetkedni szokott augusztus 15-ével. Már e hó 7-én délelőtt az utcákon élénken felpeszdült népforgalomból észrevehető volt, hogy részben megérkeztek a bucsusok. A város minden utcáján találkozik lehetet tarka-barka népcsoportokkal; buksiféjű kis lurkók bámeszködtek a fenevesebb kirakatokra, festői öltözötű takarós leányok, menyecskék mutogatták a falusi öltözökös változatos izlést. Arcukon meglátszott a titkos büszkeség, hetke öntudata annak, hogy ők most városban járnak. A déli és esti vonatok százaát hozták a buzgó zarándokoknak, kik mind a Boldogasszonyok tartottak. Most már a bucsujárás is praktikusabb lett. Gyorsan rohanó kényelmes vasuti kocsikban zónázik be a vidéki áhitat, míg annakelőtte egy ujnyi por lepte verítékes arcukat, kacskias csipet ruhájukat, amint népes körmenetekben vonultak az országút főfehér hátán. — Ez már mind elmúlt, mert Nyitra-völgy nepe jobbra vasuton jöve, csak az állomástól a Boldogasszony bucsujárva teszi meg az egy kilométernyi utat. A többi egybíránt nem változott. A hegyre vezető uton ültetett mindegyik nyarfa törzshez támaszkodva guggol egy-egy rongyos koldus. Ha a hasonlat nem volna kissé vakmerő, azt mondanák, hogy úgy néz ki a fa tövében, mint a viaszgyertyához szorított rózsza az oltáron. Rimánkodik, lamentál, ordít, az egyik, ki a nemát játsza, csemetyével iparkodik megindítani a járókelők szívet. És ezek adnak is, pedig egyik-másik földhöz tapadt szegény, kire jobban férne rá az alumnizna, mint a rongyokba takart rikéselő hústömegre. — Azután főlebb megünn. Rögönözött sátorbarrikádok állják el az utat. Alattuk sűrű-forgó különösen a bucsujáró népség. Az öregek képecsket, olvasókat vásárolnak, a fiatalok bokretát, gyűrűt válogatnak otthon maradt kedveltjeiknek. Ben a templom misztikus esendjében terden állva járják körül az oltárt, vagy a padokban telepednek le, s elmondja titkon kiki szíve kerserét, forró óhaját a Boldogasság Szűznek. Kín a kápolnák körül festői csoportok kámpiroznak s földre letelepülve költik el egyszerű vacsorájukat, miközben áhitatos dallam melábus akkordjai hangzanak ajkaikon a csillagtalan éjbe. Minden kápolna körül más és más község egyszerű buzgó földnépe, pittoreszk ruházatról rá lehet ismerni, hogy a dugszagú himzés a Vág-völgyet képviseli, az egyszerű sötét a barsi kálomista maradekok öltözete; a duszard rokolás, piros és sárgacsimás nőnem Nyitra megye Campagnájából való; a vesés keszkenyő a komjáthiak jellemző fejtakarója; a se ur se paraszt külső az úrményiek meg cabajákra vall; míg a surányiak nemestől művészes valló öltözöket által mindnyájuk közt feltűnnek. — Mig ez a föld nepe ide imádkozni jár, bizalmunk van hozzá, hogy tömeges számmal ellensúlyozni fogja a művelt társadalom szeretetlen, önző erkölcsit!

Nyitra a „Pesti Napló“-ban.

A „P. Napló“ mai (szept. 10.) száma Nyitra város terjedelmes történelmi s társadalmi leírását hozza. Figyelmeztetjük előre is t. olvasóinkat e számra, melynek ára egyenként 5 kr. (A vasárnapi munkaszünet folytán Huszár I. ur üzlete zárva lévén, e lap-peldányok a kapu alatt kaphatók.)

Keskenyvágyú párbaj.

A Gregersen-cég vasutja még csak megszavazva sincsen s máris elgözölja az embereket, egyelőre még csak — érzékenységekben. Nemrég hoztuk, hogy egyik szerkesztő a másikat nyilvánosan az utcán tettelesen bántalmazta a keskenyvágyú miatt, most meg párbajról kell referálnunk. A lapunk mult számában hozott kölcsönös sértegetésnek duellum lett a vége. Dr. Kállai Armin ügyvéd kihívatta Juhász Sándor mérnököt és bankigazgatót. Kállai tanui voltak Szécsi Ferenc ügyvéd és dr. Roth irodavezető Bohunka ügyvédnél. Juhász Sándor megbízottai Deák János a „Foncière“ nyitrai képviselője és dr. Gutvill Pál voltak. A segédek kardban állapodtak meg, s megbízóik nevében kijelentették, hogy: harcolni a véghimn-rülésig. A párbaj mult vasárnap délelőtt Deák János biztosító irodájában ment vége és Kállai könnyű sérüléssel végződött; mint ugyanis konstataáltak, ez utóbbi keskeny vágást kapott jobb kezének hüvelyk ujjára. Tekintve azonban Kállai rendkívüli igazgató-ságát, az egyik orvos, dr. Munszly közbele-pesére a párbaj bbszuntetve lett s a felek kibékültek. — Nem hiszszük, hogy a királyi ügyészség közbelepné, mert a gyakorlat szerint az csak akkor köteles tudomást szerezni a párbajról, ha — magát az ügyészséget hívják ki.

Honvédeink

mult vasárnap szept. 3-án reggeli 3 óra táján vonultak ki a köz-szegei gyakorlatokra. Fenséges látványt nyújtott a mint riadó tarogató harsogás és élénk dobpergés kíséretében teljes „cakumpák“-kal a hátukon kettős rendekben lépdelték a sá-tortáborból a városba. Dacára a korai órá-nak nem egy almos szemelője akadt az im-pozáns menetnek, amint kettős rendekben csaknem felőraig húzódtok végig a város-on hajnali szürkületben a másfélezer ember. A kaszárnya előtt meg két századot kebelezett magába a tömeg s roppant porfelleg kísé-reiben folytatta útját Szered felé, hol az egész dandár Palkovics ezredes parancsnok-sága alatt egyesült.

Zálogházban. F. hó 6-án éjjel Engel Samu IV. kerületi zálogház tulajdonos-hoz betörték. Az ajtó lakatját leszakították s az ajtó kifésztették. De a zálogécsüda aligha lehetett náluk, mert midőn a zajra Engel felebredt, az ismeretlen kundschaftok elmenekültek.

Gabonaárjegyzék az 1893. évi szeptember hó 5-én és 7-én megtartott gab-onapiacón: buza 6,80, 6,90 frt; árpa 6,10, 6,80 frt; rozs 5,60, 5,80 frt; zab 6,10, 6,25 frt; bab 4,70, 4,90 frt; krumpli 1,30, 1,60 frt.

Vegyes hírek.

Egyházi hírek. Ucsnay Mihály t. kanonik és kosztolnámieci plebános f. év nov. 1-jével nyugalomba vonul. — Gily Ede trencsényi segédlelkész megkapta a Trencsénmegyében fekvő újbesztercei ple-bániát. Erre vonatkozólag írják lapunknak Trencsénből, hogy a „Barány“-szálló szép társaságnak volt találkozó helye f. hó 6-án este. Ekkor bucsuztattak el barátai Gily Ede urat, az új-besztercei plebániára távozó volt belvárosi segédlelkész. Magától értető-dik, hogy a tiszteletére rendezett társas-vacsorán tósztokban sem volt hiány. Leg-előnének, volt princípális, az apát ur szólatl fel „hú munkatárs és jobb keze“ egészse-gére ártván poharát. Imre alig győzte a sok „tuss“-t huzni, annyira feloldódtak a nyelvek. A felszelen kedélyesség jellemző az egész estélyt, aminek bizonyára megvolt a maga oka, talán az is, hogy ellenkező han-gulatot kelthető egyén egy sem volt, hanem mind a távozó baráti köréből való. — K o n y a k o v s z k y J u s t u s s z. Ferenc-rendi aldozár Galgócon, felvetett az esztergomi főmegyébe és Modorba küldetett segédlel-késznek.

Fényes esküvő van ma szept. hó 10-én Úrményben. Mint már említettük he-tek előtt gr. Zichy Aladár, Zichy Nan-dor gr. nagytehetőségű fia oltárhoz vezeti Henrietta grófkisasszonyt, Hunyady Imre gr. bájos és szelleműs leányát. Az összes magyar katolikusok legelőnékbb rokon-szenyvel Isten áldását kívánják az ifju párnak.

Pályázat. A nyitra-pereszényi III. osztályu postahivatalra három hét leforgasa alatt pályázat hirdettetik. A kérvények a pozsonyi postaigazgatósághoz nyújtandók be.

Kinevezés. Urbich Anna okleveles tanítóno az állami elemi iskolához Szakol-cára tanítónoak nevezették ki.

Mensa academica. Magyarország ezredéves tenálását az egyetemi ifjúság is megakarja tlni oly módon, melyet nem tudunk elege dícsérni. Dr. Breznay Bela, prórektora az egyetemnek s theologiai tanár egy eszmet vetett fel, hogy a tanuló-ak ottthont biztosíthasson, hol nem csak megvonhatják magukat, hanem oleső áron elemzést is nyerhessenek, s hogy dr. Breznay nem csupán idealista, ki humanizmus-ból csupán lelkesedni tud, eszméjének ke-resztülvitelet ezer forinttal támogatja. Brez-

nay ama nyomor vezette ezen údvös ötleterre, melynek az egyetemi tanulók között tanuja volt, s mely a tehetséges ifjak tanulását rendkívül megnehezíti, ha nem teljesen aka-dályozza. Breznay Bela dr. egyetemi tanár tervezete tehát méltán megérdemli a párt-fogást, az inséges tanuló ifjúságnak csak-ugyan nincsen jobb barátja dr. Breznay Be-lánál. Reméljük, hogy olvasóink, kik magok is bizonyára nem egy borus órát töltöttek a budapesti alma mater öleiben, most mid-őn önállóságra tettek szert, s könnyebben lélekenek, nem fognak megfélekedni nyo-morral küzdő ifju — iskolatársaikról. Az egyetemi tanulók táptintezetere szánt adó-mányok a tudományegyetem rektorához kül-dendő. A hpprimás maga 500 frtot irt alá.

Letették a garast. Ismeretes, hogy a pozsonyi püspök-szentelésen a pri-más, ki nem szereti a tósztokat, tíz darab aranyra itelte el mindazokat, kik az ő hi-vatalos felkőszöntője után még tósztrozni merészlenek. Ezen szigorú fenyték ellen Bende Imre nyitrai, dr. Rimelyi Károly besztercebányai püspök és dr. Taller po-zsonyi alpolgármester vetettek. — Csak azért melegítjük fel az esetet, mivel vala-mennyi lap hozta, miszerint az aranyak a felvidéki közművelődési egyesületnek vannak szánva. Mint hitelen eszteritenek, csak jötkönys célra tettelet le a pénz, a közmű-velődési egyesület csak bizonyos jámbor óhajkép kerülhetett a lapokba.

IX. Pius sirjának felkekesítése ér-dekében egy felszólítást vettünk, melyet dr. Kiss János, a Szt.-István-Társulat igazga-tója, az ország katolikusaihoz intéz, arra kérve őket, hogy a római falakon kívül levő sz. Lőrinc-bazilika Narthex nevű hajójának, melyben a nagy IX. Pius pápa hamvai nyu-gszanak, felkekesítést adományokkal előmoz-dítani sziveskedjenek. Az építést vezető ró-mai bizottság, melynek Kiss dr. nálunk a megbízottja, bármily csekély összeget is kö-zönnettel fogad s az Kiss dr. címére kül-dendő Budapestre (Királyi Pál-utca 13.). — A legmelegebben ajánljuk olvasóink figye-lmébe ezt a felszólítást, a legméltóbbra ad-ják küllereiket, midőn az egyház igaziert sokat küzdött nagy IX. Pius síremlékének hozzá-meltó feldíszítéséhez tehetségekhez képest kisebb-nagyobb összeggel hozzájárulnak. Ön-magát tiszteli meg, ki a nagyokat tiszteli.

Felső-Köröskényből írják la-punknak, hogy az ottani templom már sok vihart látott elvonulni maga felett, erről fenyves bizonyoságot tesznek megpedeztet oldalfalai és a helyéből kimozdított torony-kereszt. Előhaladt kora dacára azonban, nem kardo-kodhatók a magyar ének szépsége mellett, mert csak ma — Felső-Köröskény-ben bucsú ünnepe — táltozte be előzőr möh-fedte belsejét. Ismert a fido plebános úr ne-mes törekvése a köröskényiek megmagyaros-ítására körül. Innen magyarazható ki tehát, hogy Nozdroviczky Hedvig k. a. kezdemé-nyezésére fido Herald Antal plebános úr kész-séggel egyezett be abba, hogy a mise alatt felső- és alsó-Köröskény hölgyei magyar-ennelk gyönyörködtessek az áhitatos híve-ket. A tetté vált óhaj igen szépen sikerült. — Offertoriumra sólot énekel Nozdroviczky Hedvig k. a. még pedig oly szépen, hogyha nem templomban, hanem estélyen énekel volna így, biztosan „hogy volt“ és tapsvihar jelezte volna a köztetszést. Remekült sike-rült az ünnepre szóló ének is, melyet, Po-lányi I. Takáts E. Nozdroviczky Gizella, Ordódy A. k. a. és Kopasz Károly „fejedelmi vérből származó“ köröskényi mester énekel-tek. — A sikert a leghivatottabb bírálok is konstataáltak, és azt hiszem, hogy a t. hölgy-közönség ezen szakavatott bírálok ítéletét megindulással fogadta.

Sok bárányt visz el a farkas míg verembe kerül. — Zsilik József salgói lakos többrendbeli váltohamisítást követett el, min-dig elég sikerrel; de mint más hasonló me-sterseghen kenyeret kereső — váltóiparos, végre ő is lépre került. Ugyanis nem elé-gedvén meg azzal, hogy hamis váltó utján jusson pénzhez, ennek megkerülésével köz-veltenl akart pénz birtokába jutni, de rajta-veztetett; mert Paulicsek János salgói lakos 110 frtján, melyet kismellett, megcsiptek, s ekkor kiderült, hogy a salgói paraszt az irás-és olvasás mesterseget ötszörös váltohami-sításra használta fel.

Nincs nehezebb podgyász a könnyű utiköltségnek. — Ersekújvárott az állomáson 5 Amerikába utazó lengyelt fog-tak el Paulicki Jevres vezérlete alatt. Hogy nem közönséges utasok, kitünt abból, mi-szerint midőn megvizsgálták, mindössze va-lamennyiöknek huszonegy pengőjük volt.

Mikor egyet ketten szeretnek. Baján aug. hó 28-án Valis Katalin cseled-leány Mihálics Mária eselődleányt feltekeny-ségből erős karbololdattal leöntötte és élet-veszélyes sebeket ejtett rajta. A szerelmes leányt, kinek a dezinfiálásról ilyen teves fogalma van, elfogták. — *Kolonban* aug. hó 27-én, mint onnan jelentik, Balkó József nem elégedett meg azzal, hogy keserves nótaba fojtotta volna baját, midőn Balkó Veron elhagyta és máshoz szegődött, hanem magával vivén Gál János pajtását, a hűten leányt úgy elverték, hogy egyik karját eltörték.

Mig katonának megy. Bobkó Gáspár szelőcei lakos szörnyen elkeseredett, hogy nem sokára be kell vonulnia katonának. E felett való bujában Szelőcen összeszólal-kozott Mészáros János ottani lakossal, a szóavítás tettelegességgé fajult, ugyanynira,

hogy Mészáros G szurt sebben vérezve te-rült el a földön. Midőn a harcias rekrutát elfogták azt vágta szemébe a vallató ható-sági közegnek, hogy mig katonának megy, legalább egy embert kell megölnie.

Aratás dériben. Felső-Trencsén-megyéből írják lapunknak: Még alig kez-dük meg az aratást s máris a téli szezon időjárásának szentani voltunk. Ugyanis Olesna község (Trencsénmegye) és környé-kének lakosai kellemetlenül meg voltak le-petve, midőn szept. hó 2-ára arra ébredtek, hogy vidéküket igen erős der borítja, oly-anynyra, hogy a szükségből folyton kúncipó-ló hegyilakók felretett bocsokorákat kénytele-nek voltak elővenni, hogy eme kellemetlen vendég maró hatása ellen magokat megvé-djék és az aratást folytathassák. Ezen kellem-etlen vendég előjetele sejtető volt, mert előtte való napon itt-ott esővel vegyesen havazott.

Nagysurányból jelentik lapunk-nak, hogy Weisz Márk ottani szatócs-üzlet-tulajdonos portékája fogyott anélkül, hogy érte pénzt kapott volna. Egyszerre gyanuja támadt Pollák József segédje ellen, s e gyanu alapos is volt, mivel a be nem jegyzett cég-társ a lopott portékát részben Nagytapol-csányba küldte, részben pedig otthon tar-totta. Elecsipték s a szolgabíróságnál letar-tóztatták, hol azonban, el nem viselhetvén a gyalázatot, felakasztotta magát.

Betörő axiomával. Herczeg János nagy-ugróci postakocis ismételen posta-csomagokat tört fel, de meg lévén írva, hogy addig törni a postakocis a csomagokat, mig egyszer maga is el nem török, legutóbbi alkalommal az egyik szállítmányból egy 35 frt értékű fulbevalót lopott s azt állójálja-ban rejtette el. Mivel azonban minden rej-tett dolog, tehát okvetlenül a fulbevaló is napfényre kerül, ő — főmoltósága elfoga-tott. Vallatára vették, s azt a klasszikus okát hozta fel tettének, miszerint manapság csak egy elhet meg az ember becsületesen, hogy ha — lop.

Tűzek. Ugy látszik állandóan kell felrevernünk a harangot, annyi tüzet jelen-tenek e hét folyamán mindenfelől. Folyó hó 3-án *Chinorában* három pajtát emésztettek meg a lángok, a kár anyrág meg nem oly nagy, mert a pajtában csak kicsepelet szalma volt fedel alatt. — *Peresztyénben* Günther Viktor háza egett oga. — *Sissón* Kron Al-bert házat egy gyermek gyújtotta fel. — *Szent-Györggyi* pusztáján gr. Károlyi Alajosné egy magtára gyulladt meg és porrá égett; ben vezetett a szegény aratóknak egész nyári keresetök, mivel nem volt biztosítva. A kár-vallott munkások között óriási volt az elke-seredés. — *Tétkén* Markhot Gyula háza ez idén már harmadszor volt kiszemelve a tűz áldozatának, a gonosztevé kez ez alka-lommal célját érte, mert a ház földön leégett. — *Udvarnokon és Semptén* szintén lángbe-tűkkel van beírva aug. 26-ika, amennyiben ott is több házat pusztított el a tűzész. — F. hó 6-án esti 8 óra körül *Ny-Rudnán* meg Lichtenstein ottani nagybérlő pajtáját föl-halmozott gabonával együtt elhamvasztotta. Biztosítva volt. — Augusztus 30-án *Nemes-Kärthön* Kosztká Mária házat hamvasztotta el a tűz. — *Chinorában* pedig e hó 3-án Bezak József ottani gazdának mintegy 1400 frt kárt okozott a tűzész.

Közgazdaság.

Adományok a löversenyre. Lovag Chwalibogowski Sándor 10 frtot, Hy-ross József 5 frtot, Mérey Lajos 5 frtot, Miklóssy Lajos 5 frtot, Krámer Adolf 5 frtot és Szecsányi Vilmos 2 frtot adomá-nyoztak az ősi nyitrai löversenyek céljaira.

A Plymouth Roxok, vagy szikla-tyukok. (Gallus domesticus venus-tus.) A Plymouth Roxok eddig ismert tyuk-fajtáink között a leghasznosabbak közé tar-toznak. A Plymouth Roxok csak egy pár év óta lettek nálunk is ismertek s napról-napra mindig jobban kedveltek. Természetükre nézve igen szívósak, szívósabbak mint bármely más tyukfajta. Ezen, valamint számos más kítőnő tulajdonságaik következtében lettek annyira kedveltek az amerikai Egye-sült-Államokban is. — Betegségek és ebből következő döglések ezen fajtánál nagyon rit-kák. Szervezetük szívóssága ugy látszik tojá-saik termékenységére is jótékony hatással van, a mennyiben csak ritkán lehet a Ply-mouth Rox tojásokról azt hallani, hogy azok nem volnának megtermékenyítve. — Erős természetüknek fogva kedvezőtlenebb viszo-nyok között is jól tenyésznek. A gyengébb táplálék és változatosabb éghajlat nem bir reájuk silányító vagy éppen — ölé hatás-sal. Igen elégelekenyek s beírják ha szüksé-ges a konyhahulladékokkal is. — Gazdáink-nak a Plymouth Roxokat igen ajánlhatjuk, mert szorgalmas állatok, maguk szerzik meg szükséges táplálékukat, így nem igen szo-rulnak a készre, továbbá nem kényes ter-mészetűek, minden baj és viszontagságnak ellentállók — egyszóval fenntartási költsé-gük jelentéktelen. A Plymouth Roxoknak egy másik kítőnő tulajdonsága, hogy hamar fejlődnek. Bizonyos időben több hussal bir-nak, mint bármelyik más, hasonló koru tyuk-fajta. A velök hasonló súlyú ázsiai tyukfajok-nál a csont állományukat sokat nyom, emellegva ezek hús mennyiség tekintetében nem ver-sezhetnek a Plymouth Roxokkal. Három-nég hónapos korukban jó táplálás mellett már levághatók, s husuk ekkor már igen izletes peccenyét szolgáltat. — Azon Ply-

mouth Rox csibék, melyek március -áprilisban keltek ki, még azon év november havában már tojnak, a mit egész telen a folytatnak, ha szorgosan ápoljuk és változatosan tápláljuk őket, — oljukat nem is szükséges mesterségesen melegíteni. Tehát még akkor is tojnak, mikor másfajta tyúkok szünetelnek. A Plymouth Roxok évente átlag 120—150 darabot tojnak, tojásaik igen izletesek. Ezenként rendszeresen egyszer szoktak kotolni, ezt engedjük is meg nekik, hogy ezen idő alatt tojásképző szerveik kipihenhesek magukat. Mint pecsenye-tyúkok fölülmulhatnak a Plymouth Roxok, mert husuk edes, zamatos, gyenge és igen jó ízű, a mit meg az is fokoz, hogy erős mellűek, telt testűek; továbbá halvány sárga bőruk ennek igen izletes külsőt kölcsönöz. — Mint költők, vezetőik és nevelők a Plymouth Roxok igen kitűnők; nem makacsok, elfogadják a kotlás alkalmával bár milyen fészket. Ha fészkeikről néhány napra eltávolítjuk őket, megszünnek kotolni. — Egy Plymouth tyúk után tiszta jövedelem számítható 100 azaz száz forint, mert egy Plymouth tyúk évente 120—150 darab tojást tojik. Ha ezen tojásból 100 darab csirke felneveltetik, a budapesti baromfi kiállításon darabja 5—6 forint adatik el. A földmívelésügyi miniszter ezen hasznos fajtát az egész országban meghonosítani akarja, mely célból összevásárol minden évben annyi darabot a mennyi csak

ki van állítva. — Ezen hasznos fajtából 4—5 hónapos csirkek kaphatók *Rojcsányi Nándorné* asszonytól Nyitra-Daraszin egy pár 3 firtjával számítva, a kitől 1891. és 1892. évben a földmívelésügyi miniszter egy éves kakasokat — 6 firtjával darabját — vásárolt, melyeknek vételárát a nyitrai adó hivatalnál számára kiutalványozta.

Törvényszéki csarnok.

A nyitrai kir. törvényszék által 1893. évi aug. hó 29-én elintézték perék.

Bobok Henrik elleni gondnoksági ügyben, a gondnokság alá helyezés elrendelve. — Mátyus Flóriának Pataki Erzsébet elleni ingatlanok tulajdoni iránti perben, alperesnek főszék oda ítélve. — Kmetti Csasznek Ilonának Kmetti Sztanko Magdolna és t. elleni közösség megszüntetése iránt, keresetnek hely adatott. — Diamant Abraham elleni gondnoksági ügyben, a gondnokság alá helyezés elrendelve. — Mikuska Miklós és t. felp. Levezky Mihály elleni adás-vevési szerződés kiállítás iránti perben, keresetnek hely adatott. — Engel Ferdinand elleni gondnoksági ügyben, a gondnokság alá helyezés elrendelve. — Kopecky Tamás és t. felperesének Kopecky Máté elleni ingatlan birtoka iránti perben, keresetnek hely adatott. — Id. Holcz József elleni gondnoksági ügyben, a gondnokság alá helyezés elrendelve.

Felelős szerkesztő: dr. Toth János.
Kiadó és laptulajdonos: Huszár István.

TELEFON.
„Roma locuta” Becces sorai már későn érkeztek, hogy kívánságának eleget tehesünk. Jövőre potoljuk.
K. V. A kérdéses hírt nem igazíthatjuk helyre mindaddig, míg hivatalos bizonyítványt nem állít ki annak valótlanágáról és akkor díjtalanul közöljük. Ugy tudjuk, hogy az ügynek feltételezés és hivatalvesztés lett a vége. Bajos ott tehát rágalmazónak nevezni a közlemény íróját.
„Mint abraudultam ki” Hozzuk igen sikerült. Itt hever az asztalunkon a „Két ószi rózsza” is; szépek s.ép. de mi társ-tagadás, mégis csak szebb a — vadrózsza.

Egy nagyobb utcai lakás kiadó.

Közelebbi értesítés a tulajdonosoknál.

Recska testvérek.
(Fout 22. szám.)

Legjobb óvoszer a kolera és egyéb fertőző betegségek ellen!
A. u. m. kir. belügyminiszterium 8476/93 számú korrendeletével ajánlja.

Tökéletes fertőtlenítés. Teljesen szagtalan! Onmunkó tozeglőzörő hoozték! Belsőli és külföldi szabadalmak! Szobai anyósokékek mindenféle tetszetos alakban. Anyósokékek berendezések, korbák, laktanyák, iskolák, szállodák, hajóvállalatok, stb. stb. részére.

Magyar tozeg- és mütrágya-ípar részvény-társaság.
Igazgatóság: BUDAPEST, ZRINYI-UTCA 3.

Fertőtlenítő és szagtalanító tozegpor! Tozegalom! Mindennemű tozeggyártmány nagy raktára. Emberi- és városi hulladékok ipari és gazdasági értékesítése.
Különlegesség: Város tisztítási és elüvarozási vállalatok szervezése. Mütrágyagyártás. Képes árjegyzékkel, részletes tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál.

BUDAPEST NY. P. U. — MARCHEGG BÉCS.										BÉCS MARCHEGG BUDAPEST NY. P. U.										TÓT-MEGYER NAGY-BÉLIC.											
Szá. V. V. Gy. V. Gy. V. Sz. V.					Szá. V. V. Gy. V. Gy. V. Sz. V.					Szá. V. V. Gy. V. Gy. V. Sz. V.					Szá. V. V. Gy. V. Gy. V. Sz. V.					Szá. V. V. Gy. V. Gy. V. Sz. V.											
Bpest ny. p. u. ind.	6:00	7:30	8:00	9:20	10:45	12:25	5:40	7:10	9:45	Bécs o. m. á. v. ind.	9:00	11:00	7:30	8:20	9:10	9:15	4:00	Bécs Staatsbahn ind.	11:00	9:00	9:15	4:00	Bécs ind.	9:45	7:30	2:05	Tót-Megyer ind.	4:30	11:50	4:50	7:15
Rákos rendező p. u.	6:15	7:45	8:15	9:35	11:00	12:40	6:00	7:30	10:05	Stadlau ind.	11:15	7:45	8:34	9:14	9:37	4:15	Budapest ind.	4:30	11:50	4:50	7:15	Tót-Megyer ind.	4:30	11:50	4:50	7:15	N-Surány	5:03	12:15	5:14	7:30
Palota	6:27	7:57	8:27	9:47	11:12	12:52	6:12	7:42	10:17	Bécs n. cs. é. v. ind.	10:45	7:20	8:00	8:00	9:00	3:35	N-Surány	5:03	12:15	5:14	7:30	Ondróhó	5:17	12:27	5:26	7:32	Komjáth	5:35	12:38	5:36	8:05
Dunakesz	6:38	8:08	8:38	9:58	11:23	13:03	6:23	7:53	10:28	Gänserndorf ind.	11:15	7:55	8:47	8:47	9:57	4:19	Ondróhó	5:17	12:27	5:26	7:32	Komjáth	5:35	12:38	5:36	8:05	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35
Göd	6:58	8:06	8:36	9:56	11:21	13:01	6:33	8:03	10:38	Marchegg ind.	12:00	8:00	9:17	9:55	10:37	4:55	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Komjáth	5:35	12:38	5:36	8:05	Nyitra érk.	6:32	1:28	6:25	8:52
Vác	7:14	8:22	8:52	10:12	11:37	13:17	6:43	8:13	10:48	Dévényújfalú érk.	12:15	8:15	9:25	10:48	5:04	5:04	Nyitra érk.	6:32	1:28	6:25	8:52	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Verceze	7:25	8:33	9:03	10:23	11:48	13:28	6:53	8:23	11:03	Szakolca érk.	12:30	8:30	9:40	11:03	5:21	5:21	Sarluska-Üzbégh	7:20	1:34	6:50	9:00	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Visegrad átkelés	7:34	8:42	9:12	10:32	11:57	13:37	7:03	8:33	11:13	Dévényújfalú ind.	12:45	8:45	9:55	11:13	5:26	5:26	Sarluska-Üzbégh	7:20	1:34	6:50	9:00	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Nagyamros	7:45	8:53	9:23	10:43	12:08	13:48	7:13	8:43	11:23	Lamacs	12:50	8:50	10:00	11:23	5:31	5:31	Szarosfalva	7:55	2:04	7:15	9:25	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Alsószob	7:55	9:03	9:33	10:53	12:18	13:58	7:23	8:53	11:33	Vöröshid	1:00	9:00	10:10	11:33	5:36	5:36	Szarosfalva	7:55	2:04	7:15	9:25	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Szob	8:03	9:11	9:41	11:01	12:26	14:06	7:33	9:03	11:43	Pozsony érk.	1:05	9:05	10:15	11:38	5:41	5:41	Ludány	8:28	2:43	7:37	9:47	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Esztergom csavarg.	8:08	9:16	9:46	11:06	12:31	14:11	7:43	9:13	11:53	Galgócz-Lipótv. érk.	1:10	9:10	10:20	11:43	5:46	5:46	Ludány	8:28	2:43	7:37	9:47	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Garamkövesd	8:18	9:26	9:56	11:16	12:41	14:21	7:53	9:23	12:03	Zsolna érk.	1:15	9:15	10:25	11:48	5:51	5:51	Nagy-Tapolcsány	9:05	3:07	8:01	10:11	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Esztergom-Nána ér.	8:18	9:26	9:56	11:16	12:41	14:21	7:53	9:23	12:03	Szakolca ind.	1:20	9:20	10:30	11:53	5:56	5:56	Bossány	9:22	3:25	8:18	10:28	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Balassa-Gyarmat ér.	1:26	1:26	7:26	7:26	9:35	9:35	8:03	8:03	9:44	Pozsony ind.	1:25	9:25	10:35	11:58	6:01	6:01	Chinorán	9:39	3:35	8:28	10:39	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Esztergom-Nána ind.	8:23	9:31	10:01	11:21	12:46	14:26	8:08	9:38	12:18	Szollos	1:30	9:30	10:40	12:03	6:06	6:06	Ny-Zsambokréth	9:49	3:43	8:38	10:49	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Köbölkút	8:43	9:51	10:21	11:41	13:06	14:46	8:18	9:48	12:33	Csekész	1:35	9:35	10:45	12:08	6:11	6:11	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Kürth	8:58	10:06	10:36	11:56	13:21	15:01	8:28	9:58	12:48	Szempez	1:40	9:40	10:50	12:13	6:16	6:16	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Perbete	9:10	10:18	10:48	12:08	13:33	15:13	8:40	10:10	13:03	Födemes	1:45	9:45	10:55	12:18	6:21	6:21	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Udvard	9:20	10:28	10:58	12:18	13:43	15:23	8:50	10:20	13:13	Dioszegh	1:50	9:50	11:00	12:23	6:27	6:27	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Érsekújvár érk. I	9:30	10:38	11:08	12:28	13:53	15:33	9:00	10:30	13:23	Galantha érk.	1:55	9:55	11:05	12:28	6:32	6:32	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Érsekújvár érk. II	9:40	10:48	11:18	12:38	14:03	15:43	9:10	10:40	13:33	Zsolna ind.	2:00	10:00	11:10	12:33	6:38	6:38	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Tót-Megyer érk.	9:45	10:53	11:23	12:43	14:08	15:48	9:20	10:50	13:43	Galántha ind.	2:05	10:05	11:15	12:38	6:43	6:43	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Nagybéliz érk.	9:44	10:52	11:22	12:42	14:07	15:47	9:30	11:00	13:53	Dioszegh	2:10	10:10	11:20	12:43	6:49	6:49	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Tót-Megyer ind.	10:00	11:08	11:38	12:58	14:23	16:03	9:40	11:10	14:03	Födemes	2:15	10:15	11:25	12:48	6:54	6:54	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Tardoskéd	10:00	11:08	11:38	12:58	14:23	16:03	9:40	11:10	14:03	Szempez	2:20	10:20	11:30	12:53	7:00	7:00	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Tornócz	10:15	11:23	11:53	13:13	14:38	16:18	9:50	11:20	14:13	Csekész	2:25	10:25	11:35	12:58	7:05	7:05	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Vágsellye	10:30	11:38	12:08	13:28	14:53	16:33	10:00	11:30	14:28	Szollos	2:30	10:30	11:40	13:03	7:10	7:10	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Galantha érk.	10:30	11:38	12:08	13:28	14:53	16:33	10:00	11:30	14:28	Pozsony érk.	2:35	10:35	11:45	13:08	7:15	7:15	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Nagyszombat érk.	11:59	13:07	13:37	14:57	16:22	18:02	10:10	11:40	14:43	Szakolca érk.	2:40	10:40	11:50	13:13	7:20	7:20	Nagy-Bélic	10:03	3:56	8:48	11:03	Ivánka	6:12	1:11	6:08	8:35	Nyitra ind.	6:52	1:34	6:29	8:58
Zsolna érk.	2:16	8:27	8:27	9:47	11:12	12:52	10:20	11:50	14:58	Zsolna ind.	2:45	10:45	11:55	1																	